

JHS 210 Paikkatiedon mallintaminen: Rakennukset ja rakennelmat

Liite 6. Elinkaarisäännöt

Versio: 1.0

Julkaistu: 15.1.2020

Voimassaoloaika: toistaiseksi

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Kaikkien paikkatietokohteiden yhteiset elinkaarisäännöt	1
2.1	Uuden paikkatietokohteen syntyminen	1
2.2	Uuden version syntyminen	2
2.3	Esimerkki uuden version syntymisestä ja uuden paikkatietokohteen syntymisestä	2
3	Kohdeluokkakohtaiset elinkaarisäännöt	3

1 Johdanto

Tässä liitteessä on määritelty rakennukset ja rakennelmat -teeman paikkatietokohteiden elinkaarisäännöt. Elinkaarisäännöt määrittelevät kohteen identiteetin säilymisen muutoksissa (*Geoinformatiikan sanasto 2018*). Elinkaarisääntöjä noudattamalla on mahdollista säilyttää tiedot reaali maailman kohteen historiasta. Kun historiatiedot säilytetään, paikkatietokohteita voidaan hyödyntää esimerkiksi erilaisissa alueiden kehittämiseen liittyvissä analyyseissä. Elinkaarisäännöt kertovat, milloin reaali maailman kohteesta tallennetaan uusi paikkatietokohde ja milloin paikkatietokohteelle tallennetaan uusi versio.

2 Kaikkien paikkatietokohteiden yhteiset elinkaarisäännöt

Jokaisesta reaali maailman kohteesta, joka täyttää valintakriteerit (*Liite 4*), tallennetaan yksi ja vain yksi paikkatietokohde. Paikkatietokohteella voi kuitenkin olla monta versiota.

2.1 Uuden paikkatietokohteen syntyminen

Uusi paikkatietokohde voi syntyä kahdella tavalla:

1. Rakennusvalvonnan prosessissa, esimerkiksi kun reaali maailman kohteelle haetaan rakennuslupaa.
2. Kartoitusprosessissa, kun reaali maailmaan rakennettu kohde havaitaan ensimmäisen kerran.

Uudelle paikkatietokohteelle tallennetaan seuraavat elinkaaren hallintaan liittyvät ominaisuustiedot (*Liite 3*):

Pysyvä tunniste. Pysyvän tunnisteen aineistotunnus ja paikallinen tunnus säilyvät muuttumattomana paikkatietokohteen koko elinkaaren ajan. Pysyvän tunnisteen loppuun voi liittyä versiotunnus, joka muuttuu uuden version syntyessä.

Paikkatietokohteen alkuaika.

Paikkatietokohteen viimeisin muutos aika, joka saa uuden paikkatietokohteen tapauksessa saman arvon kuin Paikkatietokohteen alkupäivämäärä -ominaisuustieto.

Elinkaaren tila. Jos paikkatietokohde syntyy rakennusvalvonnan prosessissa, kun reaali maailman kohteelle haetaan rakennuslupaa, Elinkaaren tila -ominaisuustieto saa arvon Suunnitteilla.

Vähintään yksi geometria.

2.2 Uuden version syntyminen

Jos paikkatietokohteen ominaisuustietoihin tai geometrioihin tulee muutoksia, paikkatietokohteelle syntyy uusi versio. Paikkatietokohteen ominaisuustietoihin (*Liite 3*) tai geometrioihin (*Liite 5*) voi tulla muutoksia kahdessa tapauksessa:

1. Ominaisuustietoja ja/tai geometrioita päivitetään, koska reaali maailman kohde on muuttunut. Paikkatietokohteen muutostyyppi -ominaisuustiedon arvoksi annetaan Muutos reaali maailman kohteessa.
2. Aikaisemmin virheellisesti tallennettuja ominaisuustietoja tai geometrioita korjataan tai aikaisemmin tallennettuja ominaisuustietoja tai geometrioita tarkennetaan. Paikkatietokohteen muutostyyppi -ominaisuustiedon arvoksi annetaan Tiedon tarkennus tai korjaus.

Paikkatietokohteen uudelle versiolle tallennetaan tai päivitetään seuraavat elinkaaren hallintaan liittyvät ominaisuustiedot (*Liite 3*):

Pysyvän tunnisteen Versiotunnus.

Paikkatietokohteen viimeisin muutos aika.

Paikkatietokohteen muutostyyppi

2.3 Esimerkki uuden version syntymisestä ja uuden paikkatietokohteen syntymisestä

Reaali maailman kohde puretaan ja siirretään uuteen sijaintiin. Vanhaan sijaintiin rakennetaan uusi reaali maailman kohde.

Reaali maailman kohde on purettu. Paikkatietokohdetta ei poisteta, vaikka reaali maailman kohde on poistunut. Vanhaan sijaintiin syntyy paikkatietokohteen uusi ja samalla viimeinen versio. Uuden version ominaisuustiedossa tallennetaan uusi Pysyvän tunnisteen Versiotunnus, Paikkatietokohteen viimeisin muutos aika, Paikkatietokohteen muutostyyppi (Arvo: Muutos reaali maailman kohteessa) ja Paikkatietokohteen päättymisaika. Lisäksi tallennetaan Elinkaaren tila -ominaisuustiedolle arvo ”Historiakohde” sekä arvo Reaali maailman kohteen viimeisin muutospäivämäärä ja Reaali maailman kohteen loppumispäivämäärä -ominaisuustiedoille. Myös muut pakolliset ja tiedossa olevat ominaisuustiedot tallennetaan.

Puretun reaali maailman kohteen sijaintiin rakennetaan uusi reaali maailman kohde. Tallennetaan uusi paikkatietokohde, jolla on uusi Pysyvä tunniste ja muut elinkaaren hallintaan liittyvät ominaisuustiedot. Myös muut pakolliset ja tiedossa olevat ominaisuustiedot tallennetaan.

Purettu reaali maailman kohde on siirretty uuteen sijaintiin. Tallennetaan uusi paikkatietokohde, jolla on uusi Pysyvä tunniste ja muut elinkaaren hallintaan liittyvät ominaisuustiedot. Myös muut pakolliset ja tiedossa olevat ominaisuustiedot tallennetaan.

3 Kohdeluokkakohtaiset elinkaarisäännöt

Rakennus

Reaalimaailman rakennusta pidetään purettuna, jos siitä on purettu vähintään perustusten päällä oleva osuus. Vanhojen perustusten päälle rakennettu rakennus on uusi rakennus, ja siitä tallennetaan uusi paikkatietokohde, jolla on uusi pysyvä tunniste.

Esimerkki: Reaalimaailman rakennus palaa. Vaurioiden vuoksi rakennus puretaan perustuksia lukuun ottamatta, ja vanhojen perustusten päälle rakennetaan uusi rakennus. Palanutta rakennusta vastaava paikkatietokohde saa uuden versiokohteen, jonka elinkaaren tilaksi ilmoitetaan Historiakohde. Lisäksi tallennetaan uusi paikkatietokohde, joka vastaa uutta rakennettua rakennusta.

Silta

Reaalimaailman siltaa pidetään purettuna, jos vähintään sillan kansi on purettu. Vaikka uusi sillan kansi rakennetaan vanhojen välitukien tai päätytukien päälle, siltaa pidetään uutena siltana. Tällöin tallennetaan uusi paikkatietokohde, jolla on uusi pysyvä tunniste.

Tunneli

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Maanalainen tila

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Aita

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Portti

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Kaide

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Allas

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Laituri

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Piippu

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Pylväs

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Masto

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

JUHTA - Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta

Portaali

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Torni

Reaalimaailman tornia pidetään purettuna, jos siitä on purettu vähintään perustusten päällä oleva osuus. Vanhojen perustusten päälle rakennettu torni on uusi torni, ja siitä tallennetaan uusi paikkatietokohde, jolla on uusi pysyvä tunniste.

Kaivo

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Portaat tai esteettömyysluiska

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Luiska

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Pato

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.

Muu rakennelma

Ei kohdeluokkakohtaisia elinkaarisääntöjä.